

legű továbbképzések rendszeresen biztosítva kell, hogy legyenek.

Klinikai vizsgálatok és tudományos munka

Az onkológiai gyógyszerész munkája során összegyűlt adatok elemzése felhasználható az

optimálisabb gyógyszeralkalmazás, a folyamatok tökéletesítése céljából. Ily módon az onkológiai gyógyszerész aktívan hozzájárul az egészségügyi ellátással kapcsolatos tudományos munkához.

Magas színvonalú onkológiai gyógyszerészet a mindennapi gyakorlatban és a kutatómunkában

Az onkológiai gyógyszerészet szakterületet kiterjed a gyógyszerellátás, gyógyszerkészítés és biztonságos gyógyszerelosztás tevékenységekre, beleértve a szupportív terápiát, információ adást, oktatást és klinikai vizsgálatokat, melyek lehetővé teszik a minőségi és biztonságos terápia megvalósítását. A daganatellenes terápia jellemzően bonyolult terápiás protokoll szerint történik, melyben a dózisok szigorúan meghatározottak.

A betegek - alapbetegségüknek vagy a terápia miatt - gyakran immunszupprimáltak vagy károsító betegségekben szenvednek.

A hagyományos citosztatikumokat alkalmazó intenzív kemoterápiák - de a jellemző mellékhatásokat okozó újabb típusú kezelések is - szükségessé teszik, hogy a beteg rendelkezésére álljon az irányelvekben definiált szupportív terápia, valamint az ezt felügyelő szakember.

Különösen fontos, hogy a járóbetegek megfelelő tanácsadásban részesüljenek az alkalmazott gyógyszerekkel és a terápia során esetlegesen fellépő nem kívánt eseményekkel kapcsolatban.

A biztonságos daganatellenes terápia elképzelhetetlen gyógyszerészeti szaktudás nélkül. Az onkológiai gyógyszerész tehát az onkoteam nélkülözhetetlen tagja kell hogy legyen. Az onkológiai gyógyszerészek a megszerzett szaktudás, a folyamatos továbbképzés és önképzés révén birtokában vannak annak a szakértelemnek, mely a lehető legmagasabb színvonalú és biztonságos daganatellenes kezelést megvalósítóhoz szükséges.



Decided by the ESOP Delegate Meeting, Krakow, June 26th 2014



European Society of Oncology Pharmacy (ESOP)

Veritaskai 6 · D-21079 Hamburg

Phone: +49 40 / 790 33 56 · Facsimile: +49 40 / 791 43 601

Homepage: www.esop.eu · e-mail: [memberships\[at\]esop\[dot\]eu](mailto:memberships@esop.eu)

Gyógyszerbeszerzés

A daganatellenes terápiában alkalmazott gyógyszerek beszerzésekor a gazdaságosság mellett a biztonságossági és minőségi szempontokat is figyelembe kell venni. Lehetőleg minimálisra kell csökkenteni azt a kockázatot, amit a hamis gyógyszerek, a készítmények helytelen kezelése vagy a nem teljesülő rendelés jelent. Minőségi hiba esetén a gyógyszerkészítményeket azonnal ki kell vonni a forgalomból. A szállítás nem teljesüléséből adódó

problémát azonnal meg kell oldani, a kezelőorvossal egyetértésben. Amennyiben ez egyedi import beszerzést jelent, a gyógyszerész felel azért, hogy megbízható forrásból származó készítményt szerezzen be. Kiemelten fontos, hogy ne válasszunk olcsóbb, de kockázatos készítményt, de természetesen a rendelkezésre álló forrásokat optimális módon kell használni. A készítmények kiválasztásakor a terápiás tervet, a készítmény tulajdonságait, a beadás időtartamát, a beadási módot és gyakoriságát, és sok egyéb tényezőt kell szem előtt tartani, és ezeket a komplex farmakoökonómiai elemzés során értékelni kell.

Készítés

A nem megfelelően megválasztott citosztatikus keverékinfúziók/injekciók, hibás címkézés, tárolás, vagy mikrobiológiai kontamináció veszélyeztetik a terápia hatását és a beteg épségét. Az onkológiai gyógyszerész felelőssége, hogy megszervezze a készítési folyamatot, melynek része a megrendelések standardizálása, a dózisellenőrzés, a beszerzés, a vivőoldat kiválasztása, a környezet monitorozása, a készítés, a címkézés, a szállítás és a tárolás.

A daganatellenes szerek dózisa a diagnózistól függően igen eltérő lehet. A dózis ellenőrzés során az onkológiai gyógyszerész figyelembe veszi a beteg minden releváns klinikai paraméterét és a diagnózist. Ha bármi nem egyértelmű, haladéktalanul felveszi a kapcsolat

latot a kezelőorvossal. Ha a felírást követően a beteg vagy az orvos igényli a konzultációt a gyógyszerésszel, a gyógyszerész érthető, és megbízható információkat ad, mellyel elősegíti a gyógyszer biztonságos alkalmazását. Az aszeptikus keverékinfúzió készítés során mindent meg kell tenni azért, hogy a termék mikrobiológiai szennyeződését megakadályozzuk, hiszen nincs végsterilizálás. Az onkológiai gyógyszerész biztosítja, hogy a termék kifogástalan állapotban rendelkezésre álljon a megfelelő helyen és időben.

Készítmény felszabadítás

Az onkológiai gyógyszerész ellenőrzi, hogy a címkézés és valamennyi adat megfelelő a készítmény kiadásakor. Ő felel azért is, hogy a szállítás során a készítmény minősége és épsége ne károsodjon.

Információ és tanácsadás

A daganatellenes terápia során a gyógyszerészeti szolgáltatással szemben támasztott elvárások nem kizárólag a helyes gyógyszerbeadásra korlátozódnak. Információt kell adni minden lehetséges interakcióról, beleértve az interakciót a beteg által használt bármilyen szerekkel, valamint az étkezés gyógyszeralkalmazást befolyásoló hatásáról. Fontos, hogy a beteg részletes információ kapjon a terápiával kapcsolatban, hiszen minden, a gyógyszerekkel kapcsolatos

probléma alapvetően befolyásolhatja a daganatellenes terápia kimenetelét. A beteg érdeke, hogy a gyógyszerész és az orvos együttműködésének eredményeképpen szakszerű tanácsokat kapjon, melyek a terápia biztonságosságát fokozzák. A gyógyszeres terápiával kapcsolatos multiprofessionális együttműködés kritikus pontja az adherencia fokozása

IT megoldások

A gyógyszerbiztonság fokozható IT megoldásokkal, melyek a logisztika, rendelés, felírás, ellenőrzés, készítés, dokumentálás és számlázás területeire terjedhetnek ki. Kiemelten fontos, hogy a helyi kívánalmaknak, folyamatoknak, céloknak megfelelő szoftvert válasszunk. Az onkológiai gyógyszerésznek - együttműködve a klinikai részlegekkel és a menedzsmenttel - kulcsszerepe van a megfelelő, biztonságos és felhasználóbarát szoftver kiválasztásában.

Minőségbiztosítás és irányelvek

A daganatellenes terápia és a szupportáció kiválasztása bizonyítékokon alapuló algoritmusokon és irányelveken nyugszik. Az onkológiai gyógyszerészek részt vesznek a helyi (kórházi) irányelvek szerkesztését végző interprofessionális munkában. Munkájukhoz hozzá tartozik, hogy részt vesznek onkológiai kongresszusokon, és speciális munkacsoportokban dolgoznak. Az egészségügyi ellátást végző szak-

emberekkel együttműködve monitorozzák a betegeket, és szükség esetén beavatkoznak a terápiába (pl. osztályokon áttekintik a betegdokumentációt). Az onkológiai gyógyszerészek részt vesznek a minőségirányítási rendszerek fejlesztésében és alkalmazásában is.

Oktatások szervezése

A megfelelően szervezett információs és oktatási stratégiák elengedhetetlenek a helyes és minőségében megfelelő gyógyszeralkalmazáshoz. A beteg és a gyógyszert készítő személyzet biztonsága éppúgy része ennek, mint a megfelelő dózis, megfelelő időben, megfelelő betegnek, megfelelő módon történő biztosítása. Az onkológiai gyógyszerészek mint a gyógyszer alkalmazás szakértői elkötelezettek abban, hogy a gyógyszerek alkalmazásával kapcsolatban a betegek (és esetlegesen az orvosok, nővérek) oktatását megtervezzék és kivitelezik.

Továbbképzés és folyamatos szakmai fejlődés

Az onkológiai gyógyszerész számára alapvetően fontos a továbbképzés és folyamatos szakmai fejlődés, mint pl. a specializálódás bizonyos szakterületekre. Ugyanilyen fontos a velük együttműködő szakemberek, a gyógyszerértékesítők asszisztensek továbbképzése. Ilyen jel-